

Профил на дете с нарушения в развитието

- Дете (инициали): Възраст: 10 г. Пол: М
Диагноза: Умерена умствена изостаналост. Разстройство в развитието на речта и езика, неуточнено.
- **Психомоторика:** добре развита груба и фина моторика
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** разпознава частите на човешкото тяло и ги посочва правилно. Не се ориентира в посоките горе-долу, ляво-дясно и т.н.
- **Умения за самообслужване:**изградени, съобщава нуждите и желанията си вербално. Изграден е контрол над тазовите резервоари. Мие ръцете и лицето си, но има нужда от напомняне. Храни се самостоятелно. Сам се обува и събува, облича и съблича.
- **Характеристика на играта:**може да играе самостоятелно или в група.
- **Комуникация и реч:** Общителен е и лесно осъществява контакт. Все по-често се опитва да се налага над терапевта.
Фразовата реч е в процес на образуване. Опитва се да свързва няколко думи в изречение, пресъздава случки от училище, къщи, в групата. С помощ може да определи действието, което извършва в момента, в структурирано изречение. Речника е обогатен с различни теми от ежедневието.
- **Емоционално развитие:** Понякога е агресивен.
- **Когнитивно развитие:** Правилно разпознава някои форми, но цветовият гнозис не е развит.
- **Социални/интерперсонални умения:**
Наблюдава се организираност на дейностите, които извършва. Стриктен, изпълнителен, спокоен и организиран в групата. С него вече може да се води смислен разговор. Поддържа приятелства, проявява конкретни предпочитания към негови връстници от групата. Грижовен е към по-малките.
- **Адаптация към нови дейности:**Трудно се адаптира към промени.
- **Училищни умения:** детето посещава ПУ и е във втори клас. Пише сам, без помощта на пунктир. Може да изброи фигури и да отрази техният брой с число. Трудно му е да се мотивира да пише и учи. Нарезда пъзел, обича да работи с ръцете /рисува с пръсти/.Знае буквите от азбуката може да дава примери с думи, които започват с конкретната буква. Брои механично до 10 в прав ред, но в обратен не може. Отделя повече внимание и интерес на приложните дейности: апликиране, рисуване и др. Търси сам материали за

работа. Използва повече цветовете когато рисува, но не ги разпознава. Има богато въображение.

Не се справя със сметните операции - събиране-изваждане, умножение-деление. Не се справя с количествените характеристики на предметите. От геометричните фигури показва само кръг.

- **Особени интереси:** обича да работи с ръцете /рисува с пръсти/

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст: 5 г. 4м. Пол: Ж
Диагноза: Генерализирано разстройство в развитието. Детски аутизъм. Умерена степен на умствена изостаналост.
- **Психомоторика:** Нестабилна походка, но се движи самостоятелно. Умее да прави 2-3 подскока с изнесено тяло напред. Фината моторика е слаборазвита. Обича да държи молив или флумастер, но няма формирани умения за драскане дори и в рамките на листа.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** Липсва ориентация за време и пространство и собствена личност.
- **Умения за самообслужване:** Не контролира тазовите резервоари и не може да се самообслужва. Облича се с помощта на възрастен. Храни се отделно от другите деца подпомагана от възрастен.
- **Характеристика на играта:** Обича да играе сама – съсредоточено и вгълбено с определена играчка. Не позволява на други деца да играят с нея. Не спазва правилата на действие и взаимоотношение в игрова ситуация. Обича да играе с кубчета и детски компютър. Да разглежда книжки с картинки Има завишена чувствителност към звук и допир.
- **Комуникация и реч:** Недоразвита експресивна реч. Произнася 2-3 думи. Не изпитва потребност от общуване с други хора. Комуникира рядко с жестове, движения и вокализации. Жестовете, които използва са неясни и неразбираеми. Разбира прости инструкции само свързани с бита и ежедневните действия.
- **Емоционално развитие:**
Не разпознава емоциите. Изпитва чувство на гняв, когато трябва да извърши дейност определена от специалистите, които работят с нея.
- **Когнитивно развитие:** Не познава фигурите и цветовете, частите на тялото. Сортира по цвят избирателно. Нарезда дъски за вгнездяване, но не умее да подрежда пъзели.

- **Социални/интерперсонални умения:** Играе сама и не търси партньор в игрите. Не проявява интерес за междуличностни взаимоотношения. Не създава приятелства. Не се съобразява с правилата в детската градина. Не чувства необходимост от общуване с хората.
- **Адаптация към нови дейности:** Трудно свиква с нови ситуации и трудно усвоява нови задачи. Не общува с непознати.
- **Училищни умения:** Не покрива нормативите за конкретната възраст.
- **Особени интереси:** Обича да стои пред телевизора и гледа реклами или слуша музика. Обича да държи книжки, но не проявява интерес към съдържанието. Обича да играе с таблет и компютър, но най-вече слуша музика.

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст: 11 г. Пол: М
Диагноза: Генерализирано разстройство на развитието. Частична задръжка на експресивна реч.
- **Психомоторика** – липсват нарушения в грубата и фина моторика.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** разпознава и назовава всички части на човешкото тяло. Прави разлика между мъжки и женски пол. Разпознава времето, ориентира се в посоките горе-долу, има затруднение при определяне на посоките ляво-дясно (бърка ги). Не разпознава сезоните. Ориентира се по календара-месец, седмица, дни
- **Умения за самообслужване:** изградени умения за хранене, миене, обличане и събличане; обуване и събуване. Поддържа добра лична хигиена.
- **Характеристика на играта**
- **Комуникация и реч:** Общува добре с децата от групата и възрастни, но често срещано е бързоречието. Понякога речта трудно се разбира от околните. Има моменти, в които се превъзбужда и в речта се включват много излишни думи и фрази, без връзка с контекста. Понякога се наблюдава ехолалия.
Речникът е обогатен на теми от ежедневието.
- **Емоционално развитие:** лесно се превъзбужда и реагира импулсивно
- **Когнитивно развитие:** При четене и смятане момчето има нужда от подкрепа от възрастен за извършване на възложените му задачи. Има добре развит конструктивен праксис. Познава основните цветове и три допълнителни. В група от еднакви предмети

открива различния. Разпознава/механично/ геометричните фигури: кръг, квадрат и триъгълник. Справя много добре с редене на пъзели.

- **Социални/интерперсонални умения:** детето е своенравно. Опитва се да налага свое мнение за дейностите, които се извършват. Общува пълноценно, като взема участие в игрите. Умее да поддържа приятелства с връстници. Проявява загриженост към по-малките, изразява емоционална привързаност към тях. Обича да наблюдава и да следи действията на останалите. Активно участва в тържества и други организирани мероприятия в ДЦ. Стриктен е в режима и спазва правила, организиран и отговорен в действията си.
- **Адаптация към нови дейности:** трудна
- **Училищни умения:** трудно се организира да започне да работи, необходимо е повече време да се мотивира. Знае и назовава последователно буквите от азбуката, може да чете. Пише под диктовка букви и по-кратки изречения. Събира и изважда до 20 с преминаване на десетица, с помощта на сметало. Брои в прав и обратен ред до 100. Апликира старателно, оцветява и изрязва по права линия. Изписва буквите под диктовка. Прави вертикални, хоризонтални черти и кръг. Справя се в часовете по музика. В час по физическо спазва дисциплина и с голямо желание изпълнява точно упражненията.
- **Особени интереси/Любимо занимания:** обича да играе с фигури за враждане, музикален и артистичен.

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст: 8 г. Пол: Ж.
Диагноза: Генерализирано разстройство на развитието. Детски аутизъм.
- **Психомоторика:** добре развита груба и фина моторика.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** разпознава се в огледалото и посочва частите на тялото си и тези на другите. Не се ориентира в посоките горе-долу, ляво-дясно. Не знае кога е ден, кога е нощ. Има добра пространствена ориентация в позната среда, а в непозната се оглежда и се чувства несигурна. Обича да се оглежда в огледалото.
- **Умения за самообслужване:** напълно самостоятелна в хранене, миене, обличане, подготовка за сън. Закопчава копчета и цип. Изграден контрол на тазови резервоари.
- **Характеристика на играта**

не обича да играе с децата от групата/участва само в общи игри/, предпочита да се уединява и усамотява. Разбира правилата, които са поставени.

- **Комуникация и реч:** Повтаря думи, фрази, но не всеки път разбира това, което е повторила. Не може да съгласува думите по род и число, когато съставя фраза. Не прави разлика между половете (момче и момиче). Силно изразена механична памет, трудно прави връзка символ-дума. Свързва отправеното ѝ послание с конкретната ситуация. На моменти използва думи или фрази, без връзка с контекста. Трудно общува с деца от групата, обича да се уединява и да играе сама.
- **Емоционално развитие:** Раздразнителна, трудно овладява емоциите си.
- **Когнитивно развитие:** Няма изградени количествени представи за предметите голям-малък, къс-дълъг и пр. Не познава геометричните фигури. Оцветява в контур, може да защрихова. Познава цветовете и може да ги съотнесе по предварително зададен такъв. Реди игри за вграждане и може да сглоби пъзел от 12-15 части. Назовава предмети и действия.
- **Социални/интерперсонални умения:** не обича да играе с децата от групата (участва само в общи игри), предпочита да се уединява и усамотява и контакти с възрастен. Спазва правила. Когато желае да получи нещо, хваща терапевта за ръката и го насочва. Проявява стереотипи и рядко съпротиви.

Профил на дете с нарушения в развитието

- Дете (инициали): Възраст: 11 г. Пол: М
Диагноза: Генерализирано разстройство в развитието. Симптоми от аутистичния спектър.
- **Психомоторика:** Детето е мобилно, с проблеми във фината моторика. Често извършва стереотипни движения с ръце и тяло. Скоро е започнал да оцветява като спазва малко по-точно контурите на картината.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** Посочва някои части на тялото пред огледало. Липсва ориентация за пространство и време.
- **Умения за самообслужване:** Не може да се самообслужва.
- **Характеристика на играта:** Не играе с другите деца, не се заиграва с играчки. Обича да се пързая сам на пързалката. Обича да се заиграва с връвчици и различни части на дрехите си.
- **Комуникация и реч:** Липсва очен контакт и лицева експресия. Недоразвит говор, произнася само единични думи, ехолалична реч (повтаря думи и фрази). Речта не е развита на

експресивно ниво. Развитие на импресивата реч - разбира, но все пак има изоставане от календарната възраст.

- **Емоционално развитие:** Не разпознава емоциите. Трудно разбира изражението на лицето или езика на тялото. Изразява удоволствие при контакт с майката.
- **Когнитивно развитие:** Интелектуалното развитие не съответства на възрастта. Дефицит на внимание. Проследява движещи се предмети. Добре развит конструктивен праксис. Цветовият гнозис не е развит и не познава формите. Лесно се справя с пространствено-конструктивни задачи.
- **Социални/интерперсонални умения:** Невъзможност за инициране или поддържане на разговор. Не общува с връстниците си. Придържане към специфични, нефункционални обичаи или ритуали. Изпитва страх от по-големите момчета. Безразличен към контакт с непознати. Липсва способност за създаване на приятелство.
- **Адаптация към нови дейности:** Ригиден към новостите и трудна адаптация към промени.
- **Училищни умения:** Липсват. Момчето посещава масово училище, не е добре интегриран. Не е вписан в класа.
- **Особени интереси:** Той много обича да играе на компютър - най-вече да слуша музика и да играе игри.

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст: 12 г. Пол: М
Диагноза: умерена степен на умствено изоставане, синдром на X-чупливата хромозома.
- **Психомоторика:** Детето е мобилно, но изостава значително в развитието си.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** Няма пространствена ориентация.
- **Умения за самообслужване:** Храни се само, но среща трудности при обличане, събличане, обуване на обувки.
- **Характеристика на играта:**
- **Комуникация и реч:** Речта е недоразвита – експресивната страна на речта се състои от 10 – 15 думи, свързани с бита и с ежедневните дейности на детето и хората от близкото му обкръжение.

- **Емоционално развитие:** Не разпознава емоциите.
- **Когнитивно развитие:** Интелектуалното развитие не съответства на възрастта. Дефицит на внимание.
- **Социални/интерперсонални умения:**
- **Адаптация към нови дейности:** Не се адаптира лесно.
- **Училищни умения:** Не изписва и не познава буквите и цифрите.
- **Особени интереси:**

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст:8 г. Пол: М
Диагноза:Детска церебрална парализа- квадрипирамиден синдром с десностранна централна хемипареза. Умерена умствена изостаналост. Симптоматична епилепсия.
- **Психомоторика:** детето се придвижва сам в пространството накуцвайки. Много често се спъва, пада, след което се изправя.Нарушена координация и ограничен обем на движенията. Издръжлив е когато стои повече време в изправено положение. Не може да ходи на пръсти, изкачва се и слиза по стълби, като се придържа за парапет. Може да скача на място с два крака, като се придържа от възрастен.
Фина моторика: държи пишещо пособие с лява ръка (има неправилен захват), драска хаотично върху лист хартия, не се стреми да спазва контур.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** разпознава собствения си образ в огледало, знае частите на тялото. Напълно дезориентиран в посоките горе-долу, ляво-дясно и пр. Няма изградена времева ориентация. Не познава часа и сезоните. Много рядко разпознава деня от нощта.
- **Умения за самообслужване:** изградени. Храни се сам, без чужда помощ. Съблича панталон сам, събува обувките си, блуза – все още не може. Изграден контрол над тазовите резервоари.
- **Характеристика на играта:**Обича да играе самостоятелно и в група.
- **Комуникация и реч:** По отношение на комуникативното развитие прави опити да правилно произношение на думи след терапевта. По-добре развит пасивен речник от активен. Наблюдава се обогатяване на активния речник /използване на повече думи/ при

общуване с околните. Речевият негативизъм е снижен, прави опити да произнася и по-сложни думи.

- **Емоционално развитие:** в емоционален план все по-адекватно реагира при раздяла. Нуждае се от подкрепа при справяне с афекти. Лесно се превъзбужда и изпада в еуфория, трудно се успокоява.
- **Когнитивно развитие:** Трудно се концентрира върху дадена дейност, лесно се разсейва. Трудно може да направи логическа връзка между два предмета (кокошка-яйце, лопатка-четка). Паметта е механична, работоспособността – ниска. Мисленето е нагледно-образно.
- **Дете (инициали):** Възраст: 8 г. Пол: М.
Диагноза: Детска церебрална парализа. Левостранна хемипареза-лека степен. Умерена умствена изостаналост.
- **Психомоторика:** нарушено равновесие, наличие на контрактури и ограничен обем на движения в глезенната става и китката, повишения мускулен тонус. Дефицити във фината моторика.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** разпознава на себе си в огледалото. Посочва частите на собственото си тяло и тези на другите. Ориентира се сравнително добре в посоките горе-долу-долу, напред-назад. Не разбира ляво-дясно. Може да постави предмет пред и зад себе си, над и под себе си или на маса. Няма разбиране за времева ориентация. Не може да обясни разликата между ден и нощ, сезоните. Добра ориентация в позната среда.
- **Умения за самообслужване:** проявява самостоятелност. Храни се сам, като съумява да направи подбор на вида и количеството храна. Знае кога и защо се мият ръце и лице, но често трябва да му се напомня затова. Използва увредената си ръка в дейностите, които извършва. Може да се облича и съблича сам, да се обува и събува, въпреки че понякога има нужда от помощ. Не може да връзва връзки, да закопчава копчета и цип. Има изграден контрол на тазовите резервоари.
- **Характеристика на играта:** Обича игри за вгнездяване на фигури.
- **Комуникация и реч:** прави опити да произнесе правилно произношение на думи след терапевта. По-добре развит е пасивния речник. Речевият негативизъм е снижен, прави опити да произнася и по-сложни думи. Брои от 1 до 10, без да се затруднява. Обръща се по име към хората, с които работи.
В общуването си използва свои създадени мимики и жестове, като по-лесен начин за общуване.

- **Емоционално развитие:** силно привързан към майка си. Не се справя със силни афекти, липсва самоконтрол. Разпознава емоциите на другите, лицеизраженията и повечето жестове. В определени моменти контролира гнева си. Лесно раздразнителен: започва да плаче, да тропа с крак, напуска стаята.
- **Когнитивно развитие: слаба** концентрация на вниманието – бързо се преминава от една дейност на друга, след което трудно се съсредоточава. Мисленето е нагледно-образно. От характеристиките на предметите посочва и разпознава къс-дълъг, малък-голям, едно-много, малко-много, нисък-висок. Често се случва да бърка понятията. Не разпознава формите на предметите, не ги посочва правилно, цветовете също. Справя се добре с по-лесните пъзели и игри за враждане. При назоваване на предмети и действия изпитва големи затруднения и има нужда от постоянно съпровождане и подкрепа.
- **Социални/интерперсонални умения:** лесно инициира контакт. Позитивен и приятелски настроен най-вече към децата от групата, с които участва в игрова дейност. Често ги прегръща и целува. Има предпочитания към някои деца, защото му е по-лесно да общува с тях. Не се самоизолира, обича да играе. Може да се занимава сам. Поведението му в група е адекватно. Разбира кое е правилно или неправилно. Рядко нарушава установените правила.
- **Адаптация към нови дейности:** Адаптира се сравнително бързо към новости и промени. Подхожда с любопитство.
- **Училищни умения:** детето е мотивирано и много упорито, когато му се възложи да изпълни задача. Подхожда с интерес и полага усилия. Не може да чете – не познава буквите и цифрите. Не може да изброи правилно предмети и да съотнесе. На този етап се упражнява да изписва елементите на буквите и цифрите: свързва точки в квадратчета и повтаря по пунктир. Показва старание да спазва контурите, но бързо губи концентрация, бърза за да довърши задачата/отвлеча вниманието си с това, какво правят другите деца в групата/.Затрудни ли се веднага се отказва.

Профил на дете с нарушения в развитието

- Дете (инициали): Възраст: 9 г. Пол: М
РАБОТА С ДЕЦА С УВРЕЖДАНИЯ”, гр. Гоце Делчев
Диагноза: Генерализирано разстройство на развитието. Недоразвита експресивна реч
- **Психомоторика:** Придвижва се сам в пространството. Походката е стабилна и леко приведена напред. Движенията на тялото не са синхронни.
Финна моторика-липсва правилен захват.

- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:**Разпознава себе си в огледалото и знае частите на човешкото тяло. Има добра ориентация в посоките горедолу, ляво-дясно. Различава ден и нощ, не разпознава сезоните, дните от седмицата, месеците.
- **Умения за самообслужване:** Храни се сам като използва прибори за хранене/вилница, лъжица/. Поддържа отлична лична хигиена. Справя се с дейностите събличане-обличане, обуване-събуване. Използва тоалетната по предназначение.
- **Характеристика на играта:** Предпочита да се уединява и играе сам. Напоследък се отпуска и се включва в общи игри, но с определени деца.
- **Комуникация и реч:** Разбира посланията отправени към него, както и инструкции с почеста употреба в ежедневието. Общува вербално, понякога използва заучени думи и фрази извън контекста. На моменти вокализира нечленоразделно, правейки мимики с лицето.
- **Емоционално развитие:** Не разпознава емоциите
- **Когнитивно развитие**Има изградени количествени представи за предметите малък-голям, едно-много. Не прави разлика между висок и нисък. От геометричните фигури разпознава /кръг, квадрат, триъгълник/, също кръст и звезда. Различава основни и допълнителни цветове. Сглобява пъзели на принципа проба-грешка.
- **Социални/интерперсонални умения:** Сам инициира контакт, като използва няколко заучени фрази. Не умее да поддържа приятелства. Цялото му поведение е подчинено на стереотипи и заучени фрази по подобие на възрастен.
- **Адаптация към нови дейности:** Лесно се адаптира към промени и новости.
- **Училищни умения:** Момчето посещава ПУ „Васил Левски” гр. Гоце Делчев и е във втори клас. Познава графичното изображение на числата. Може да брои в прав ред. Изписва цифри и букви, като част от буквите е забравил. Образува дума по предварително зададена буква . Затруднява се много при четене на думи/еднострични, двусрични, трисрични. Не се справя със сметните операции, не разбира смисъла на задачите. Знае числата до 9. Когато рисува използва моливи, а не боички, за да не се изцапа.
- **Особени интереси:**Проявява изключително голям интерес към героя Мики Маус. Когато му се предостави право на избор с какво да се занимава в часовете при психолога, избира познати и лесни неща за да работи.

Профил на дете с нарушения в развитието

- Дете (инициали): Възраст: 11 Пол: Ж
Диагноза: Генерализирано разстройство на развитието. Детски аутизъм.

- **Психомоторика** : Детето е мобилно. Сравнително добре развита фина моторика.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време**: разпознава се в огледалото, но не разпознава частите на човешкото тяло.
Няма пространствена ориентация в посоките ляво-дясно, горе-долу. Не разпознава кога е ден, кога е нощ. Ориентира се добре в позната среда.
- **Умения за самообслужване**: умее да използва при хранене вилица и лъжица, /по настояване на възрастен/. Не мие зъби, лице и ръце сама, не използва кърпа. Изграден контрол над тазови резервоари. Облича се и съблича, обува и събува, откопчава и закопчава цип и копчета. Проявява избирателност към храната.
- **Характеристика на играта**: Не играе с връстниците си. Обича самостоятелни занимания.
- **Комуникация и реч**: по време на работния процес вече е усвоила и поддържа добър очен контакт.
Не търси и не осъществява контакти с децата от групата. Търси възрастен за задоволяване на желаниа. Общува предимно с мимики и жестове и гневни вокализации когато не е съгласна или не желае да изпълни поръчението. Обръща се при повикване по име. Разпознава лицата на терапевтите и хората, с които се среща често. Спокойна по време на занятието – ориентира се от изражението на лицето на терапевта и жестовете по време на отправяне на инструкцията.
- **Емоционално развитие**: момичето е спокойно, когато се спазва последователност на дейностите, с които се занимава. При нарушаването на стереотипа или пък, ако нещата не се случват така, както желае, става раздразнителна и гневна и вокализира.
- **Когнитивно развитие**: Активното ѝ внимание се задържа за по-дълго върху действието или задачата, която изпълнява. Детето изпълнява без съпротива възложените задачи по време на терапевтична сесия. Подобрено е разбирането на инструкциите с по-честа употреба в ежедневието.
Справя се добре и се ориентира за частите на пъзелите, които нарежда.
Може да сортира предмети по цвят, форма, големина. Използва доста карти по предназначение по системата PECS. Не разпознава основните геометрични фигури - кръг, квадрат, триъгълник. Нарушени са количествените представи за малък-голям, къс-дълъг и т.н. Не разпознава цветовете.
- **Социални/интерперсонални умения**: детето не обича да контактува с връстници, когато е в група се усамотява. Обича ласките от персонала, а когато иска нещо протяга с ръце и

гледа в очите. Често издава звуци. Предпочита да държи кубчета в ръцете си (съпротивлява се, ако някой ги вземе).

- **Адаптация към нови дейности:** При извършване на нова и непозната за нея дейност, търси помощ и подкрепа от терапевт. Може да се каже че свиква бързо, но ако не представлява интерес за нея – нервници.
- **Училищни умения:** момичето е ученичка в първи клас и редовно посещава училище. Пише домашната работа с желание и голямо старание. Изписва буквите и цифрите научени до момента - цифрите от 1 до 15, всички гласни ръкописни букви/малки и големи/. Пише съгласните „М, Б и Р“, но не ги разпознава. Не разпознава основните геометрични фигури - кръг, квадрат, триъгълник. Нарушени са количествените представи за малък-голям, къс-дълъг и т.н. Не разпознава цветовете.
- **Особени интереси/Любимо занимания:** в групата е да рисува, да подрежда, да нанизва връв, да изрязва с ножица (не по контур). Когато нарисува дадена картинка, взема ножицата и я нарязва на малки парченца.
С желание подрежда пъзели и строи с кубчета.
Скачането на трамплин е голямо удоволствие за нея, но не когато бъде зададено като инструкция.

Профил на дете с нарушения в развитието

- Дете (инициали): Възраст: 2 г. 7 м. Пол: Ж
Диагноза: Детска церебрална парализа- двойна хемиплегия -повече в ляво.
- **Психомоторика:** Детето не ходи. Детето изостава в невро психичното развитие.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** Има ориентация за собствена личност, разпознава и назовава хората от близкото обкръжение.
- **Умения за самообслужване:** Не са изградени умения за самообслужване.
- **Характеристика на играта:**Обича да играе с играчки и търси контакт с други деца.
- **Комуникация и реч:**Има развит говор отговарящ за възрастта.
- **Емоционално развитие:**Спокойна и отзивчива.
- **Когнитивно развитие:**Все още не е развит цветовият гнозис – познава само синия цвят. Формите също не са усвоени.

- **Социални/интерперсонални умения:** Контактна е и общува спокойно дори с непознати лица.Търси подкрепата на родителите и има нагласата да споделя предимно с тях.
- **Адаптация към нови дейности:** Нуждае се от време за адаптиране към нови дейности и хора.
- **Особени интереси:** Обича да играе на компютърни игри.

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст: 8 г. Пол: Ж
Диагноза: Лека умствена изостаналост
- **Психомоторика:** Детето се движи самостоятелно.Наблюдава се мускулна хипотония.Дефицити по отношение на фината моторика. На лице е дискоординационен синдром - има зрително-пространствени затруднения.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** Ориентирана за собствена личност и пространство.Изградена е ориентация ляво-дясно. Спазва правила и граници.Познава частите на тялото.
- **Умения за самообслужване:** Може да се самообслужва.
- **Характеристика на играта:** Обича да играе с кукли. Проявява интерес към играчки, но бързо губи интерес към тях. Предпочита музикални играчки.
- **Комуникация и реч:** Има беден речников запас.Не умее да структурира правилно изреченията. Разбира и изпълнява прости инструкции.
- **Емоционално развитие:** Спокойна, може да контролира емоциите си, емоционално съответна. Познаваемоциите – ядосан, отвратен, виновен. При фрустрация реагира с настояване и негативизъм, но лесно може да бъде овладяна и успокоена.
- **Когнитивно развитие:** Мисленето е конкретно-образно. Неустойчиво активно внимание. Добра механична памет, с добри умения за заучаване. Развита е цветовия гнозис, но от формите разпознава само звезда. Подрежда правилно в прав ред цифрови редици, но не умее да ги назовава правилно. Трудно сглобява пъзели.
- **Социални/интерперсонални умения:** Има приятелки, с които обича да си играе.
- **Адаптация към нови дейности:**Наблюдават се минимални отклонения в социалната адаптация.

- **Училищни умения:** Посещава масово училище, но не се справя с материала, залегал в учебната програма. Познава по-голямата част от буквите и се опитва да пише, умее да ги изписва под диктовка, но не е усвоила сричкването. Не може да напише правилно собственото си име. Трудно осмисля и синтезира математическите понятия - свързване на число с цифра.
- **Особени интереси:** Обича да играе с кукли. Обича да играе на компютър - да оцветява, да играе, да слуша музика.

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст: 3 г. и 10 м. Пол: М
гр.Банско
Диагноза:Спастична церебрална парализа.
- **Психомоторика:** двустранна пареза ,не може да ходи и да седи самостоятелно,с подкрепа на майката прави няколко крачки на пръсти.Повишен мускулен тонус на четирите крайника.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:**
Детето разпознава собственото си отражение в огледалото, но различава единствено краката и ръцете на собственото си тяло. Не е ориентиран във времето и пространството.Разпознава близки хора (майка ,баба,татко).
- **Умения за самообслужване:** няма формирани умения за самообслужване. По отношение на храненето: хваща лъжица и чаша,но за много кратко време и ги пуска, без да ги използва по предназначение.
- **Характеристика на играта:** Поради наличието на зрителни затруднения,детето се ориентира по звукови сигнали.Обича да играе с конструктор и музикални играчки.Не може да посегне към играчка от средната линия.При подаване на играчка я взема с отворена уста.
- **Комуникация и реч:** Импресивна реч: детето възприема и разбира думи и понятия от често повтарящи се ежедневни дейности и предмети и хора от най- близкото обкръжение. Експресивна реч- детето използва набор от 10думи. При произнасянето на думите замества и пропуска звукове.Има формирани умения за звукоподражание.Все още няма формирани умения за вербални имитация.
- **Емоционално развитие:** лесно раздразнителен.
- **Когнитивно развитие:** Внимание , волево за много кратко време.Памет –конкретна ,слаба концентрацияКонцентрацията и вниманието не отговарят на възрастта на детето.

Като цяло детето изостава в конгнитивното си развитие. Не имитира жестове и действия, не може да следи движещи се предмети, не проявява интерес към играчки и включване в различни игри. Но разпознава собствено име и имената на най-близките хора.

- **Социални/интерперсонални умения:** Силно привързан към майката, занятията се провеждат в нейно присъствие. Липсва желание за контакт и игра с други деца.
- **Адаптация към нови дейности:** Не проявява интерес към нови дейности и трудно се адаптира към непознати дейности.
- **Особени интереси/Любимо занимания:** предпочита играчки, издаваща звуци.

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст: 7 г. Пол: М
Диагноза: Генерализирано разстройство в развитието. Хиперкинетичен вариант с дефицит във вниманието със значително нарушено ниво на функциониране.
- **Психомоторика:** Детето се придвижва само в пространството. Походката е несигурна, леко приведени напред рамене и глава. Клатушка се, стъпва на пръсти сякаш пружинира. Качва се и слиза по стълби. Когато тича, влачи краката си по земята. Скача на място с два крака, движенията не са отривисти, липсва тонус, нарушена е координацията. Нарушена фина моторика (трудно ниже дребни елементи или фигурки).
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** разпознава се в огледалото и посочва частите на тяло. Не може да се прецени дали се ориентира в посоките, защото не изпълнява елементарни инструкции. Има добра пространствена ориентация в позната среда. В непозната обстановка има нужда от постоянно насочване и подкрепа. Липсва времева ориентация.
- **Умения за самообслужване:** хранени се с лъжица. Не може да яде от плоска чиния – разлива. Може да пие от чаша сам, прави избор на вида и количеството храна. Няма никакво желание дори да гледа как се измиват ръцете му – просто ги подава на мивката и чака някой да му ги измие вместо него.
Има изградени умения за събличане-обличане, събуване-обуване, но чака помощ. Липсва контрол на тазовите резервоари.
- **Характеристика на играта:** Търси контакт с децата от групата, с възрастните – но бързо си сменя желанията, прескача от една игра на друга, рядко сам довършва играта докрай.
- **Комуникация и реч:** детето все още общува предимно с мимики, жестове вокализации. В речника си има няколко думи, които ги използва като заместител на всички останали. Наблюдава се силно изразен негативизъм. Търси контакт с децата от групата, с

възрастните – но бързо си сменя желанията, прескача от **една игра на друга**, рядко сам довършва играта докрай. Има нужда от постоянен контрол от възрастен и поставяне на граници по време на занятието. Може да повтаря след терапевта отделни звукове, срички, но все още не може да повтаря цели думи – понякога изговаря само първата сричка на думата/маса – та, топка – та/.

- **Емоционално развитие:** детето е привързано към членовете на семейството и към децата от групата. Не може да се справи със силни афекти. Не разпознава и не овладява емоциите си. Разбира правилата, често ги нарушава целенасочено. Цели се развитие и подобряване на емоционално-волевата сфера, мотивация чрез непосредствени стимули, повишаване на самоконтрола, чрез упражнения за фината моторика.
- **Когнитивно развитие: Внимание:** Бързо се разсейва. Лесно се отвлича и много трудно се концентрира. Има желание да сглобява пъзели, но бързо се отказва, поради ниските нива на внимание и концентрация/нуждае се от непрекъснати напътствия и подкрепа/. ниски параметри на вниманието: концентрация, устойчивост, превключваемост, разпределяемост. Съществуват нарушения в паметовите процеси ретенция и репродукция. Намален обем на запомняне. Мисленето е нагледно-образно. Ниска работоспособност. Детето изпитва трудност да се справи със задачи, изискващи зрително-моторна координация и по-голяма концентрация на вниманието. Не умее да брои, смята, четене и пр.
- **Социални/интерперсонални умения:** много лесно осъществява контакт с хора, които вижда за първи път. Поведението му е неадекватно, спуска се към човека, прегръща го, дори го целува по ръцете. Няма изградени адекватни социални взаимоотношения, не може да поддържа приятелства. Не се самоизолира, предпочита да е в присъствието на децата от групата. Проявява съпротива за нещо като обръща гръб, запушва си ушите, очите закрива с ръце, понякога плаче.
- **Адаптация към нови дейности:** Трудно се адаптира към промени.
- **Училищни умения:** Не умее да брои, смята, четене и пр. Не поддържа зрителен контрол, не държи правилно учебни пособия: молив, четка, ножица и т.н. Като цяло се забелязва понижен интерес към тези дейности. Не може да оцветява и да спазва контурите – прави няколко щриха и се отказва.

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст: 5 г. Пол: М
Диагноза: Тежка умствена изостаналост, Синдром на вродени аномалии с предимно засягане на лицевата област. Съпътстващи разстройства: Разстройство на обмяната на порфирина и билирубина, други порфирии.

- **Психомоторика:** Детето не е мобилно. Нарушена е грубата и фината моторика. Движенията са ограничени, не ходи. Понижен мускулен тонус и проблеми с координацията.
- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** Липсва ориентация за време, пространство и собствена личност.
- **Умения за самообслужване:** Няма формирани умения за самообслужване. Липсва контрол на тазовите резервоари.
- **Характеристика на играта:** Не играе с другите деца, не проявява интерес към играчки. Наблюдават се стереотипни и еднообразни действия с играчките, често с яростно разрушителна изява.
- **Комуникация и реч:** Недоразвит говор, произнася само единични думи. Затруднено възприемане и неправилно разбиране на чутата реч. Липсват адекватни реакции към похвала и наказание.
- **Емоционално развитие:** Раздразнителен, с честа смяна на настроението. Прояви на агресия и автоагресия.
- **Когнитивно развитие:** Дефицит на внимание. Отбелязва се бърза уморяемост. Затруднения във всички аспекти на паметовата дейност. Цветовият гнозис не е развит, не познава формите. Не разбира и не изпълнява инструкции.
- **Социални/интерперсонални умения:** Много хаотичен, невъзможност за изграждане на трайни взаимоотношения с деца и възрастни.
- **Адаптация към нови дейности:** Трудно се адаптира. Интересът към предмети и обекти от заобикалящата среда е краткотраен.
- **Особени интереси:** Успява да се концентрира върху определена дейност за 5-10 мин., с помощта на музика и книжка със звуци.

Профил на дете с нарушения в развитието

- **Дете (инициали):** Възраст: 2 г. 8м. Пол: М
Диагноза: ДЦП, десностранна хемипареза лека степен, микроцефалия
- **Психомоторика:** Детето е мобилно. Мускулният тонус е понижен и има спастичност на десните крайници.

- **Ориентация за собствена личност, пространство и време:** Ориентиран е за собствена личност, пространство и време. Ориентацията за ляво – дясно все още не е формирана.
- **Умения за самообслужване:** Не може да се самообслужва. Опитва се да се храни сам. Може да пие сам от чаша.
- **Характеристика на играта:** Умее да играе в самостоятелни игри и в група. Обича да играе с коли, конструктори.
- **Комуникация и реч:** Речта отговаря на календарната възраст. Детето прави изречения и с него може да се проведе кратък разговор.
- **Емоционално развитие:** Привързан е силно към майката, трудно се отделя от нея, своенравен. Познава емоциите весел и тъжен.
- **Когнитивно развитие:** Вниманието е устойчиво. Цветовият гнозис не е развит и не познава формите. Умее да реди пъзел на дъски за вгнездяване.
- **Социални/интерперсонални умения:** Има приятели, с които обича да играе.
- **Адаптация към нови дейности:** Трудно се приспособява към нови хора и дейности.
- **Училищни умения:** До момента не ходил на детска градина, но започва посещения от 15 септември, 2015.
- **Особени интереси:** Обича да играе с коли, конструктори и други играчки, отговарящи на пола и възрастта.